

Pestprotocol

Voor een goede sfeer
in de klas

Kanjertraining

2021/2022

Dit pestprotocol is opgesteld om goed te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of pest. Dit protocol sluit aan bij de Kanjerboeken en de Kanjertraining. Het zijn feitelijk fatsoenafspraken.

Plagen of pesten?

Wanneer is er sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het meest eenvoudig onderscheid is dit: Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van leerkrachten. Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er precies afspeelt tussen kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf.

Definitie van pesten: Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem of haar gericht, en waarbij de macht ongelijk is verdeeld. De kanjertraining gaat ervan uit dat de meeste gevallen dat een kind zich gepest voelt, de “pester” niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de

gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen. En als dat niet voldoende is, dan wordt duidelijk gemaakt wat de sociale gevolgen voor de pester zelf zullen zijn (cruciaal in het ontstaan en het in stand houden van pesten zijn de reacties van leeftijdsgenoten op de pester. Zolang deze het pesten blijven aanmoedigen, is het voor de pester moeilijker om hiermee te stoppen. Heerst er in een klas een menatliteit van respect en vertrouwen, dan zal er minder gespest worden dan wanneer er een onveilige sfeer heerst, waarin kinderen zich moeten bewijzen en bezig zijn met hun status in de groep). Pesten gebeurt per definitie achter de rug van degene die kan ingrijpen, zoals een vader/moeder, juf of meester. Dat betekent dat er goed moet worden samengewerkt tussen school en ouders enerzijds en dat kinderen moet worden geleerd hoe zij kunnen aangeven dat zij zich gepest voelen, of merken dat er in hun omgeving wordt gepest.

De kanjerafspraken

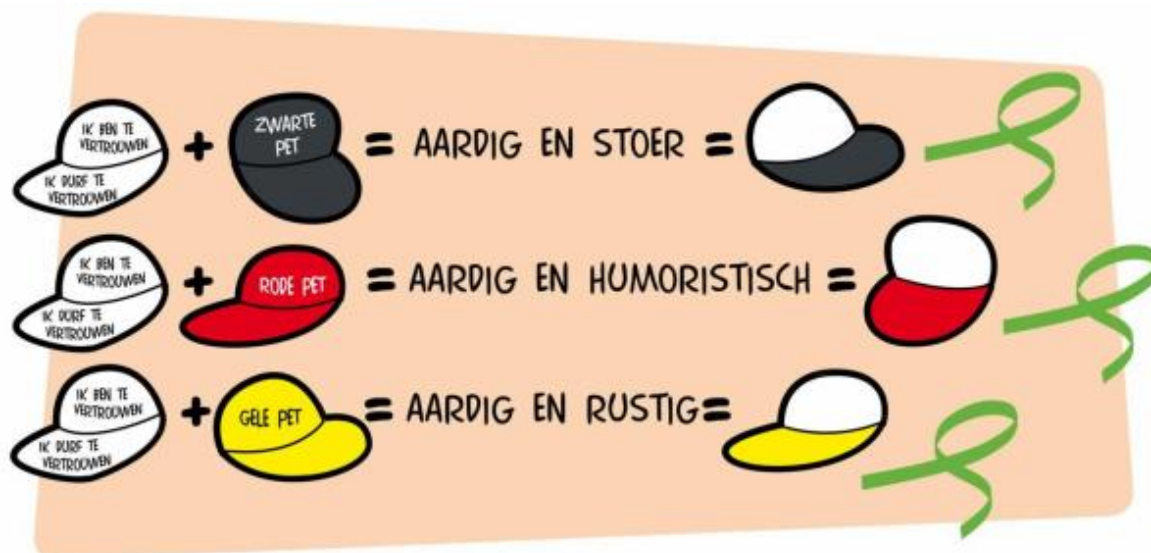
De school streeft een positieve, opbouwende sfeer na en doet dat binnen de kaders van de wet enerzijds en binnen het kader van de Kanjerafspraken anderzijds.

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- We werken samen
- We hebben plezier
- We doen mee

Bij de kanjertraining horen ook petten die staan voor het gedrag wat de kinderen vertonen. Het is de bedoeling dat de kinderen zich bewust worden van hun eigen gedrag en dat ze voor bepaald gedrag kunnen kiezen.

- Witte pet/ Tijger
De tijger is een kanjer. Hij/zij is tevreden met zichzelf, komt voor zichzelf op en voor anderen. Maar weet ook wanneer het tijd is om weg te lopen.
- Rode pet/ Aap
Neemt niemand serieus ook zichzelf niet, hij/zij lacht overal om. Het is een meeloper en hij/zij versterkt hierdoor het gedrag van de pestvogel.
- Zwarte pet/ Pestvogel
Vindt zichzelf geweldig en anderen helemaal niks. En laat dat aan andere kinderen voelen. Alle anderen deugen niet en hij/zij bepaalt zelf wel wat hij doet. Hij/zij pest andere kinderen.

We willen met de kanjertraining bereiken dat alle kinderen zich gaan gedragen als een witte pet. Elk met hun eigen karakter als basis.

De school zet middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar, en ben je of blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school “de baas/het gezag” en de ouders zijn dat thuis.

Als een conflict tussen kinderen afspeelt dan zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet, en borgt de gemaakte afspraken. Een oplossingsgerichte aanpak is te onderscheiden van een wraak- en haatgerichte aanpak vormen van bedreiging en kwaadsprekerijen of zeurgerichte aanpak indirecte kwaadsprekerijen en slachtofferschap. Kortom: doe elkaar recht.

Het kwaad moet worden bestreden

Veel ouders verlangen van de school dat “het kwaad” (=de pester) moet worden bestreden, en dat “het goede” moet worden beschermd. De school kiest er echter niet voor om kinderen te beoordelen als behorend bij “kwaad of goed”. Ieder mens maakt weleens fouten. De weg van de mens, en die van het kind in het bijzonder, gaat met vallen en opstaan. Kinderen hebben het recht daarin te worden begeleid en te worden opgevoed. Ouders hebben die opvoedingsplicht evenals leerkrachten. In gesprek met kinderen (en ouders) wordt de voorwaarde gehanteerd dat binnen de kaders van de Nederlandse wetgeving veel mag zolang je rekening houdt met elkaar. Jij hoeft je niet onveilig te voelen door jouw gedrag. Kortom: je gedraagt je.

Deze anderen zijn:

- Jouw klasgenoten en andere leerlingen op school;
- De leerkrachten, de directie, de ouders van andere kinderen;
- Jouw ouders, die trots op je kunnen zijn. Omdat jij iemand bent die is te vertrouwen. Als je iets vertelt, dan vertel je het hele verhaal en niet toevallig het belangrijkste stukje even niet;
- Mensen die op eenzelfde manier doen als jij, maar ook mensen die het anders doen dan jij.

Dit doen we wel

Dit doen we niet

De school neemt het overzicht van de smileys als uitgangspunt: “Het is prima dat jouw vrienden het leuk vinden wat jij bedenkt en doet, maar als de rest van de klas dat niet leuk vindt, evenals jouw juf of meester, (en jouw ouders als die erachter komen) dan gaan we dat niet doen op school.” Je blijft fatsoenlijk en je laat je niet bepalen door je uitdager(s): “Geef geen bezine aan vervelend lopende motortjes.” Mocht een leerling zich niet willen houden aan de eenvoudige afspraken zoals weergegeven in de smileys, dan wordt dat met de ouders van het betreffende kind besproken. In dit gesprek wordt ervan uitgegaan dat de ouders met de school willen meedenken om een oplossing te zoeken die goed is voor het eigen kind, andere kinderen, de leerkracht, de school en de buurt.

Preventie

Met behulp van de Kanjerlessen doet de school aan preventie. Kernpunten in de aanpak:

1. De Kanjerafspraken.
2. Denk goed over jezelf en de ander.
3. Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders.
4. Denk oplossingsgericht.
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt.
6. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.
7. Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening gehouden wordt. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.
8. Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook "de eigen gang" mag gaan.
9. Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling).
10. Duidelijk schoolbedleid en handhaving ervan.

Wat mag u verwachten van de leerkrachten op school?

1. Voorbeeldgedrag

- U mag verwachten dat de leerkrachten van de school respectvol omgaan met uw kind en met u als ouder.
- U mag verwachten dat de leerkrachten onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde: "een goed voorbeeld doet goed volgen."
- U mag verwachten dat de leerkrachten twee gedragstalen weten te spreken. De ene gedragstaal is straatcultuur (=directief, helder en grensstellend), die andere gedragstaal sluit aan op de wereld van wederzijds respect (richt zich op het geven van inzicht). Het voorbeeldgedrag van de leerkracht nodigt kinderen uit om over te stappen naar de wereld van wederzijds respect.
- Doet zich een probleem voor op school, dan mag u van de leerkrachten verwachten dat zij daarmee oplossingsgericht aan de slag gaan. Zeurgerichte of wraak- en haatgerichte reacties vinden geen voedingsbodem bij de leerkrachten. De leerkrachten hebben u nodig om tot een goede oplossing te komen, die goed is voor uw kind, maar ook voor de andere kinderen, hun ouders, de leerkracht, de school en de buurt.

Er is als het ware een voortdurende strijd tussen menatliteit van de straatcultuur en de cultuur van wederzijds respect. Feitelijk gaat het om de vraag die al duizend jaren bestaat of geweld loont of niet. Aan de kant van de straatcultuur heb je de opvatting: "The winner takes it all." Ben jij de sterkste, dan kun jij bepalen wat een ander moet doen. In het midden, tussen de straatcultuur en de cultuur van wederzijds respect, plaatsen we de opvatting "oog om oog, tand om tand." In deze opvatting loont geweld niet, omdat je met gelijke munt wordt terugbetaald. Bij de cultuur van wederzijds respect heb je de opvatting: "van de meeste tegenslag in het leven kun je leren." Zoek elkaars geluk. Doe elkaar recht. Ik voel mij goed als we een oplossing hebben gevonden waarbij jij je ook goed voelt. Doe aardig en welgemanierd. In deze opvatting wordt geweld zinloos.

2. Correct reactie van de leerkracht op excuus van kinderen voor hun wangedrag

Reachtie kind: Maar hij/zij daagt mij uit!

Juf/meester: Je laat je opjuttten. Doe alsof de opjutter een radio is. Je hoort het wel, maar je luistert niet.

Reachtie kind: Ik deed het wel, maar hij/zij vertelde niet dat ik moest stoppen

Juf/meester: Je moet rekening leren houden met gevoelens van een ander. Als iemand niet blij kijkt, dan moet jij je afvragen of het wel leuk is wat jij allemaal doet.

Reachte kind: Maar hij/zij deed het ook bij mij.

Juf/meester: Natuurlijk hoef jij het niet over je kant te laten gaan. Maar zeg je er iets van. Je gaat niet schelden, zeuren, huilen, roddelen. Gaat het door? Dan haal je je schouders op en denkt: jammer dan. Je stapt naar je maatje. Wordt het heel erg? Dan stap je naar de juf/meester. Daar mag je op vertrouwen.

Reactie kind: Ik deed het wel, maar ik deed het niet alleen. Waarom moet u mij weer hebben?

Reactie juf/meester: Ik ben niet van plan om slecht over je te denken. Maar ik ben ook een soort scheidsrechter waar je de discussie niet mee aangaat. Anders gezegd: als je iets doet wat niet helemaal de bedoeling is en ik zie dat, dan ga je daarover niet met mij in discussie.

3. Correct antwoord van de leerkracht op misdragingen van ouders

Beste ouders, u spreekt met respect over elkaar kinderen en opvoeding. Uiteindelijk doen we allemaal ons uiterste best naar eer en vermogen. U spreekt met respect over de leerkrachten die werkzaam zijn op deze school.

Aanpak

a. Het rollenspel

De Kanjertraining richt zich op meer dan alleen pesten. Kinderen leren om te gaan met vervelend gedrag van een ander. Kinderen die zich misdragen worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en hun verlangen het goede te doen. De meeste kinderen bedoelen het goed, maar zo komt het dan niet over. Daarin wijkt een kind niet af van veel volwassenen. Als zoiets zich voordoet, dan is goed dat het kind wordt gecorrigeerd. Omdat leerkrachten (en ouders) niet alles zien, is het van belang dat kinderen zelf ook enige zelfredzaamheid vertonen. Kinderen kunnen best aan elkaar vertellen dat ze last hebben van bepaald gedrag. Omdat kinderen, op een enkeling na, niet vervelend willen doen, zijn op dit niveau de meeste problemen op te lossen. In de kanjertraining wordt expliciet geoefend in rollenspelen hoe je kunt reageren op vervelend gedrag. Dit gebeurt met gedragsrollen met behulp van verschillende petten. Kinderen leren recht op te staan, de ander aan te kijken en te zeggen: "ik vind dit vervelend, Wil je ermee stoppen?" Vervolgens lopen ze naar een andere leerling die ze kunnen vertrouwen (maatje/buddy). Daar gaat de leerling niet zeuren, maar gaat samen met het maatje iets anders doen. Als het op deze manier niet oplost, dan gaat de leerling samen met zijn maatje naar de juf of meester. Tijdens dit rollenspel hebben medeklasgenoten de neiging om te giechelen om het

grensoverschrijdende gedrag van de uitdager. Aan deze leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat dit giechelgedrag het pestgedrag van de uitdager versterkt. Ze geven als het ware “benzine” aan een vervelend lopend motortje. De leerlingen leren geen voeding meer te geven aan vervelend gedrag. Zo oefent niet alleen de gepeste, maar ook de omstander.

b. Gedragstips voor ouders

Een extra moeilijkheid doet zich voor als ouders van de “niet-pester” van mening zijn dat hun kinderen slachtoffer zijn van de dader. Ouders uiten hun ongenoegen op social media, het schoolplein enz. over de dader en eisen dat de school de vermeende slechterik van school verwijdert. Het vraagt uitzonderlijk veel talent van de school in de communicatie met ouders om deze vorm van samenspanning te pareren. Het vergt een specifieke aanpak.

Op welke manier corrigeert de leerkracht op school?

De leerkracht gaat ervan uit dat mensen, dus ook kinderen, elkaar niet dwars willen zitten. Kinderen hebben niet de bedoeling om vervelend te doen. In een conflict wordt daarom gevraagd naar bedoelingen? Doe dan anders. “Is het wel jouw bedoeling, dan doe je het goed, maar dan heb je nu een probleem, want ik sta niet toe dat jij verder gaat op deze manier.”

Een voorbeeld:

Een jongen wordt dag in dag uit gepest door een vijftal klasgenoten. De leerkracht vraagt aan dit vijftal: “Is het jullie bedoeling om deze jongen zo te treiteren dat hij bang wordt en nauwelijks nog naar school durft?”

Een leerling: “Nee het is niet mijn bedoeling”

Leerkracht: Fijn, hoe ga je het nu oplossen met deze jongen?

Een andere leerling zegt echter: “ja het is wel mijn bedoeling hem te treiteren, zodat hij bang wordt.”

Leerkracht: “daar ben je dan in geslaagd, Maar het kan niet. Ik geef je bedenktijd. Want ik begrijp nu dat jij de bedoeling hebt om deze leerling te treiteren. Je gaat rustig nadenken over je antwoord.

Misschien vind je het nodig om stoer te doen op dit moment. Na schooltijd kom je even bij mij (of blijf je even na’.

Als de leerling na de bedenktijd nog steeds vindt dat zijn gedrag gerechtvaardigd is, dan moet er actie worden genomen.

Actie die nu moet worden ondernomen

- Contact opnemen binnen de organisatie met een van de volgende personen: adjunct-directeur, directeur, bouwcoördinator, mentor of een ander persoon die kan ondersteunen.
- Contact opnemen met ouders van dit kind.
- Zolang de ouders niet op school zijn geweest, wordt de leerling de toegang van de klas ontzegd. Dit kan in een opvangklas.

Reactiemogelijkheid 1 van de ouder:

“Nee natuurlijk ondersteunen wij dat niet”. Er wordt een afspraak gemaakt met de ouders met het doel gezamenlijk tot een oplossing te komen.

Reactiemogelijkheid 2 van de ouder:

“Ja, ik ondersteun dat.” De ouder gaat akkoord met het wangedrag van zijn/ haar kind. Duidelijk moet worden gemaakt, dat er geen excuus is voor wangedrag. Als school en ouders lig je nu niet op een lijn.

Onderstaand overzicht komt uit werkboek 1, van groep 6

Er is geen enkele reden om een ander het leven zuur te maken. Daarmee ben ik het eens, maar in mijn geval is het anders want...	
Ik heb een stoornis, dus mag het.	☐ Mee eens ☐ Niet mee eens
Ik ben speciaal, dus mag het.	☐ Mee eens ☐ Niet mee eens
mijn ouders zijn gescheiden, dus mag het.	☐ Mee eens ☐ Niet mee eens
Ik word niet begrepen, dus mag het.	☐ Mee eens ☐ Niet mee eens
Ik heb een geloof, dus mag het.	☐ Mee eens ☐ Niet mee eens
Ik heb slechte cijfers, dus mag het.	☐ Mee eens ☐ Niet mee eens
Ik ben nu eenmaal zo, dus mag het.	☐ Mee eens ☐ Niet mee eens
Ik heb nog een andere mening. Ik vind dat je een ander mag bedreigen, vernederen, lastig vallen, bestelen, beledigen als...	

Aanvullend: school en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen: het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders andermands kind een lesje gaan leren, met het doel de problemen voor het eigen kind op te lossen. Bij problemen van pesten of agressie zullen de leerkrachten, directie en ouders hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden die ook in de toekomst houdbaar is. Voorbeeldgedrag van leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder worden gepest als duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar (fatsoennormen), waar verschillen worden aanvaard, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Alle betrokkenen nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.

Wat wordt van u al ouder verwacht?

Het oplossen van conflicten tussen kinderen is zelden een probleem, als op basis van het voorafgaande met elkaar wordt overlegd. Van de ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

1. **Wij verwachten dat u andere ouders en kinderen respectvol benaderd.**
2. **U spreekt in positieve zin over andermans kind.**
3. **Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind, of het welzijn van andersmans kind, dan overlegt u met de school.**
4. **Als ouder kent u het verschil tussen overleg waarin zorgt wordt gedeeld/ een oplossing wordt gezocht, en kwaadsprekerij.**
5. **U onthoudt zich van kwaadsprekerijen op social media of Whatsapp.**

In de praktijk:

- a. Kinderen die handelen uit onvermogen, zijn goed te corrigeren als hun ouders goed samenwerken met de leerkrachten.
- b. Kinderen die handelen uit onvermogen zijn moeilijk te corrigeren als hun ouders dat onvermogen als excuus voor vertoond wangedrag gebruiken.
- c. Kinderen die zich willen misdragen zijn snel te corrigeren als ouders op dezelfde lijn zitten als de school.
- d. Kinderen die zich willen misdragen zijn niet te corrigeren als ouders het een probleem van de school vinden.

Tips voor ouders:

1. Ook mijn kind kan doen als de zwarte, gele of rode pet.
2. Ook mijn kind kan gepest worden.
3. Ik neem het probleem serieus.
4. Ik raak niet in paniek.
5. Ik straf niet fysiek als ik hoor dat mijn kind vaak doet als de zwarte pet.
6. Ik probeer erachter te komen van de mogelijke oorzaken kunnen zijn van het gedrag van mijn kind.
7. Ik vraag mij af:
  - Voelt mijn kind zich veilig thuis?
  - Voelt mijn kind zich veilig op school?
  - Pest mijn kind uit stoerheid of uit gewoonte?
  - Pest mijn kind omdat hij denkt dat het zo hoort?
  - Welke t.v. programma's/ games kijkt mijn kind allemaal?
  - Wat doet mijn kind allemaal op het internet?
  - Weet mijn kind wel wat het doet, wat het aanricht?
8. Ik besteed extra aandacht aan mijn kind
9. Ik corrigeer agressieve buien.
10. Ik stimuleer mijn kind om aan sport te doen of bij een club te gaan.
11. Ik overleg met de school, ik ga niet zelf ingrijpen.
12. Ik bied hulp aan mijn kind.
13. Ik lees boeken over pesten en/of vraag informatie op.
14. Ik schakel eventueel een expert in als ik dat nodig vind of als school dat aangeeft.
15. Ook op social media gelden normale, sociale gedragcodes.

Tips voor de kinderen:

1. Spreek met respect over je ouders.
2. Spreek met respect over je school.
3. Spreek met respect over je klasgenoten.
4. Spreek met respect over jezelf.
5. Beheers je op social media.
6. Wil ik stoer zijn? Dan ga ik op een vechtsport.
7. Wil ik de baaspeeln? Ik vraag een hond.
8. Verveel ik me? Dan verzin ik zelf een leuk plan.
9. Pest ik omdat ik bang ben zelf gepest te worden?...Dan stop ik ermee!

Op school trainen we dit:

Veel leerlingen gaan vervelend met elkaar om. Blijf rustig. Haal je schouders op. Sommige leerlingen zijn gewoon in de war. Maak je niet druk. Jammer dan.

Kom je naar gedrag tegen? Zeg en doe dan dit:

1. Wil je ermee stoppen? Ik krijg een naar gevoel van jouw gedrag.
2. Wil je er niet mee stoppen? Meen je dat echt?
3. Zoek het uit. Hier heb ik geen zin in. Je haalt je schouders op en gaat iets gezelligs doen. Je blijft rustig. Je blijft eigen baas. Je doet als de witte pet.
4. Ga weg bij vervelend gedoe. Zoek een maatje en ga iets anders doen.
5. Zorg dat je geen benzine geeft, ga je reageren dan wordt het alleen maar erger.
6. Stopt het niet? Ga dan naar juf/meester.

Afspraak

Mijn maatje heet: _____

Mijn maatje en ik doen als de tiger.
Als het niet lukt, dan gaan we samen naar de juf of meester.

Handtekening van mijzelf _____ Handtekening van mijn maatje _____

Weten jij en je maatje geen oplossing? Dan stap je naar de juf of meester toe. Vraag aan je juf of meester of die wil helpen een ruzie op te lossen. Je juf of meester doet dat buiten de klas, want je klasgenoten willen rustig werken. Je meester of juf stelt dan de volgende vragen.

- Wat is er volgens jou gebeurd?
- Hoe is dat voor jou?
- Wat zou je zelf kunnen doen?
- Wat is volgens jou de beste oplossing?

Juf of meester bespreekt met jullie de oplossing en eventuele afspraak. Jullie geven elkaar een hand.

Nog meer tips:

1. zoek geen moeilijkheden op	7. Niet iedereen vindt jou aardig en dat hoort zo!
2. laat zwarte en rode petjes kletsen. Geef geen benzine aan dit gedrag.	8. Doe zelf niet als een zwart, rood of geel petje.
3. Pieker niet in je uppie, maar ga praten met iemand die jij vertrouwt.	9. Luister naar tips (kritiek) en doe je voordeel ermee.
4. Als je overlegt met iemand die jij vertrouwt dan ga je niet roddelen, maar dan vertel je waar je bang voor bent of last van hebt	10. Denk goed na over jezelf en over je tegenstander.
5. Zoek een oplossing die goed is voor jou, maar ook goed voor je (vervelende) klasgenoot.	11. Zoek een maatje die jou kan helpen.
6. Zeur niet steeds hoe erg je het hebt, maar doe er wat aan.	12. Vraag hulp bij je juf of meester als die nergens vanaf weten.
	13. Vertrouw erop dat je juf of meester kunnen en willen helpen.

Grens Stellend

De school heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen. Maar het kan misgaan. Dat is niet erg. Het zijn leermomenten. “Hoe ga je het de volgende keer doen? Hoe herstel je de emotionele en/ of materiele schade? Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar? Lukt dat niet? Lees het stuk “schorsing en verwijdering”.

Signaleren van pesten:

Wij laten de leerlingen twee keer per jaar de leerling vragenlijst invullen van het kanjervolg- en adviessysteem. Op deze manier brengen wij stelselmatig de sociale situaties van de groep in kaart waarbij de leerkrachten mogelijke probleem tussen kinderen tijdig kan signaleren. Dit helpt om pesten beter en sneller aan te pakken.

Melden van pesten:

Ouders, leerlingen en betrokkenen kunnen zich altijd richten tot de (eigen) leerkracht, intern begeleider of directie. Ook de vertrouwenspersonen kunnen hierbij helpen.

Ondertekening door directie:

Naam:

Datum:

Ondertekening door de medezeggenschapsraad:

Naam:

Datum:

